

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

-

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

-

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

-

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

-

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

-

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

-

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

-

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

-

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

En osaa sanoa

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

-

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

-

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

-

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

-

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

-

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

En osaa sanoa

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

En osaa sanoa

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

Kunnallinen itsehallinto ja rahoitusperiaate

Esityksessä todetaan, että sääntelyllä on merkitystä Suomen perustuslain 121 §:ssä turvatun kunnallisen itsehallinnon kannalta. Ehdotettu yhdyskuntarakentamislaki kokoaa ja osin uudistaa kuntien tehtäviä yleisten alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Esitetty sääntely lisää kuntien vastuita ja velvoitteita useilla osa-alueilla.

Säätämisyjärjestysperusteluissa kunnallisen itsehallinnon ja erityisesti rahoitusperiaatteen

näkökulma jää kuitenkin melko yleiselle tasolle. Perustuslakivaliokunnan käytännössä on

vakiintuneesti korostettu, että kunnille asetettävien uusien tehtävien ja velvoitteiden tulee olla

suhteessa niiden rahoituksellisiin edellytyksiin. Säätämisyjärjestysperusteluja on tältä osin

perusteltua täydentää arvioimalla sääntelyn kokonaisvaikutuksia kunnalliseen itsehallintoon ja

rahoitusperiaatteen toteutumiseen eli millaisia taloudellisia ja organisatorisia vaikutuksia uusilla

tai täsmentyvillä velvoitteilla on kuntien tosiasiallisiin edellytyksiin suoriutua säädetyistä tehtävistä.

Lakiehdotuksen 5 §:ssä ympäristöministeriölle ehdotetaan annettavaksi valtakunnallinen ohjaus- ja kehittämisrooli kuntien yleisten alueiden ja hulevesien hallinnan osalta.

Säätämisyjärjestysperusteluissa ei kuitenkaan yksityiskohtaisesti arvioida, missä määrin ohjaus vaikuttaa ja voi mahdollisesti tosiasiallisesti myös kaventaa kuntien harkintavaltaa. Tätä näkökulmaa on aiheellista avata säätämisyjärjestysperusteluissa nykyistä selkeämmin.

Asetuksenantovaltuudet

Esityksessä todetaan, että lakiehdotus sisältää asetuksenantovaltuuksia ja että ne on tarkoitus sitoa lain perussäännöksiin perustuslain 80 §:n edellyttämällä tavalla.

Asetuksenantovaltuuksien ja suunniteltujen asetusten sisältöä ei kuitenkaan ole tuotu esille eikä niiden täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta ole arvioitu esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa, minkä vuoksi lakiehdotuksen suhdetta perustuslain 80 §:ään ei ole tältä osin mahdollista arvioida.

Säätämisyjärjestysperusteluja on tältä osin välttämätöntä täydentää esityksen jatkovalmistelussa.

Kostama Outi
Oikeuskanslerinvirasto - oikeuskansleri